

Göteborg den 27 april 2022

halland@lansstyrelsen.se

Synpunkter från Sveriges Fiskares PO (SFPO) i anledning av:

- begäran om yttrande avseende ansökan om ändrat tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon för uppförande och drift av vindkraftspark (diarienummer 500-5573-2021); och**
- begäran om yttrande avseende Natura 2000-tillstånd för genomförande av undersökningsarbeten (diarienummer 521-3406-2021)**

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet. Den verksamhet som våra medlemmar ägnar sig åt är livsmedelsproduktion.

SFPO känner en mycket stor oro inför den omvälvande förändring som vi nu står inför med en explosionsartad utbyggnation av storskaliga marina vindkraftparker. Om våra hav fylls med storskaliga marina vindkraftparker, som verkar komma att ske i närtid, så innebär det en avsevärd negativ förändring av förutsättningarna för våra hav med de arter och den fauna som finns däri. SFPO är djupt och seriöst oroad inför denna utveckling, som påminner om ett storskaligt gigantiskt experiment med hela det marina ekosystemet.

SFPO är särskilt oroad för vindkraftsindustrins bruk av bisfenol A, ett ämne som används i rotorbladen. Bisfenol A är synnerligen farligt för hälsan och slitage kommer oundvikligen att medföra läckage av ämnen. Ett kilo bisfenol A är tillräckligt för att förorena 10 miljarder liter vatten (*Asbjørn*

Solberg, Bård-Einar Rimereit and Jan Erik Weinbach, Leading Edge erosion and pollution from wind turbine blades).

SFPO förordar, om ansökningar medges, användandet av bästa miljövänliga teknik i alla delar och att allt kablage ska plöjas ned i havsbotten för att säkerställa minsta möjliga påverkan.

Ärende med diarienummer 500-5573-2021

Ärende med diarienummer 500-5573-2021 avser ansökan från Vattenfall Stora Middelgrund Vind AB om ändrat tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon för uppförande och drift av vindkraftspark.

Ändringarna består såvitt vi förstår det omfattande översända materialet (nästintill 4 000 sidor) huvudsakligen i att sökanden vill bygga färre men högre och mer effektiva turbiner, upp till 50 verk med totalhöjden 290 meter; och om en förlängning av färdigställandetiden, när anläggningen ska vara uppförd.

De övergripande och generella skälen för SFPO:s ställningstagande nedan har angetts inledningsvis ovan i detta dokument. Härutöver anser SFPO att den prekära torsksituationen i Kattegatt inte är sådan att det kan anses vara lämpligt att bygga en storskalig vindkraftspark på Stora Middelgrund, ett område där torsk sannolikt leker. Även situationen med avseende på tumlare, som i andra sammanhang anses särskilt skyddsvärd, innebär enligt vår mening att det inte kan anses vara lämpligt med en storskalig vindkraftspark på området. Att börja ”procenta” med skyddet för tumlare, som sökanden föreslår i villkoren för pålning, förefaller inte som något som bör kunna godtas i ljuset av situationen för tumlare och regleringen i övrigt. Ålen kommer att påverkas negativt av elektromagnetiska fält. Vidare är det enligt vår uppfattning negativt med en storskalig vindkraftspark för fiskbestånden i området, fiskvandringar och fisket.

SFPO känner vidare en oro mer specifikt för hur havskräfta och plattfisk kommer att påverkas under såväl anläggnings- som driftfasen. Betydelsen av havskräfta och plattfisk för det regionala fisket kan inte nog betonas.

Vi ställer oss synnerligen skeptiska till det som anges i dokumentet från Medins Havs och vattenkonsulter AB: *”Under anläggningsfasen är det troligt att plattfisk uppfattar ljudet på några kilometers avstånd från källan. Att ljudet uppfattas behöver dock inte innebära en stressrespons eller att individer undviker området.”* SFPO finner slutsatsen eller snarare antagandet i slutet av citatet högst tillrättalagt utifrån syftet och slutsatsen är ingen slutsats, utan ett önskvärt antagande. Givetvis finns det goda skäl för att tro att om plattfisken hör ljudet så undviker den området som ljudet kommer ifrån.

Till författandet av Medins dokument borde mer tidsaktuella data ha tagits fram och använts.

I Medins dokument under *”Bedömning av effekter från en vindkraftsetablering”* sägs: *”De vetenskapliga artiklar som publiceras i dagsläget är i stora drag överens om att den påverkan som en vindkraftspark har på den marina faunan i huvudsak inte kan påvisas ha någon negativ effekt på den marina faunan när parken är i drift. Tvärtom har flera studier lyft fram de positiva effekter en vindkraftspark skulle innebära.”* I dokumentet sägs därefter det självklara – att detta är en generalisering. Utifrån vår kunskap, inhämtad bland annat från fiskare som tidigare fiskat

i områden där vindkraftsparker har etablerats, så försvinner fisken från områdena. SFPO har svårt för att tro att konstant oljud från en vindpark och elektromagnetisk strålning från kablage är något som främjar fiskförekomsten. SFPO underkänner hela resonemanget vad gäller förbud mot trålning – att vindkraftsparken skulle göra gott genom att omöjliggöra trålning för fall ett trålfiskeförbud inte införs. Åberopandet av forskning som indikerar att en vindkraftspark skulle vara bättre än skyddade områden för fiskförekomsten (Hammar m.fl. 2016) förefaller inte vara uttryck för någon objektiv forskning.

SFPO anser det vara en paradox att man i ett skyddat område, med skyddsvärd flora och fauna och med en särskild fiskreglering för att värna ekosystemet, ska kunna tillåtas uppföra en storskalig marin vindkraftspark. Ingen har i dagsläget tillräcklig kunskap om de långsiktiga effekterna och än mindre vad gäller de kumulativa effekterna för fall fler marina vindkraftsparker etableras i närområdet, såsom intentionen är. Att anlägga marina vindkraftverk med tillhörande fundament på så kort avstånd (50 meter) från det som är skyddsvärt i Natura 2000-området, som sökanden föreslår ska fastställas som villkor, förefaller inte säkerställa nödvändigt skydd över tiden.

SFPO anser att ansökan från Vattenfall Stora Middelgrund Vind AB om ändrat tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon för uppförande och drift av vindkraftspark bör avslås.

Ärende med diarienummer 521-3406-2021

Ärende med diarienummer 521-3406-2021 avser Natura 2000-tillstånd för genomförande av undersökningsarbeten. Vattenfall Stora Middelgrund Vind AB och Vattenfall Vindnät Sverige AB ansöker om ett Natura 2000-tillstånd för genomförande av undersökningsarbeten i form av s.k. sub-bottom profiler respektive s.k. 3D/2D sparker inom dels det vindkraftsområde som framgår av karta i bilaga A.1 till ansökan respektive inom det område som framgår av bilaga A.2 till ansökan.

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden. I dessa förekommer arter eller naturtyper som i ett europeiskt perspektiv anses vara särskilt skyddsvärda. SFPO anser att verksamheter kan bedrivas i sådana områden så länge dessa verksamheter inte äventyrar syftet med skyddet i Natura 2000-områdena. Verksamheter som däremot äventyrar syftet med skyddet bör inte medges tillstånd.

SFPO kan inte anse att en marin vindkraftspark, utifrån rådande kunskapsläge, inte äventyrar syftet med det aktuella området.

En etablering av vindkraft på det aktuella området riskerar att leda till skador och störningar för de livsmiljöer och arter som skyddas.

Utifrån ett intresse av att bevara den biologiska mångfalden och för att inte tillskapa ytterligare problem för de fiskbestånd som förekommer i Kattegatt samt för att säkerställa ett skydd värt namnet för tumlare anser SFPO att sökt tillstånd inte ska medges.

Avslutande kommentar

Vattenfall betonar betydelsen av att lyfta blicken. SFPO betonar samma sak i ljuset av vad vi anfört. Vattenfall resonerar i termer av att vi alla har ett ansvar att bidra till att möjliggöra att målet om 100

procent förnybar energi ska kunna nås till 2040. Lyfter man blicken ser man att det finns många områden, som inte är Natura 2000-områden, som kan användas för energiproduktion/vindkraftsparkar. Varför just förevarande Natura 2000-område ska användas förefaller inte glasklart vid en genomläsning av ansökan med tillhörande dokument. Den relevanta frågan man måste ställa sig när man lyfter blicken är om vi nu har tillräcklig kunskap om de långsiktiga effekterna av marin vindkraft, enskilt och kumulativt, för att kunna fatta välgrundade beslut. Eller är det som vi anser så att det hela är ett storskaligt gigantiskt experiment med hela det marina ekosystemet?

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman